

такъв момент държи обществото да я запомни като добродетелна и с добър външен вид.¹⁷ Обесването, и то точно с пояс е често срещан похват в народните песни, но в случай, когато "разпаса синя ивица и се на ела обеси" е сигурен знак, че става дума за неспазено обещание за женитба отстрана на любимия, тъй като с "ела" в региона означават сватбеното дръвце.¹⁸ С пояса девойката показва не само порядъчност и висок морал, но той е посредник при харесването между младите, чрез него се търси подходящ брачен партньор, с развързването му завършва всяка житейска съдба.¹⁹

Към всичко казано за функцията на тъканите пояси немаловажна роля играе и комбинацията от цветове, ритмичното им редуване, цялостният колорит, който им придава един окончателно завършен вид. В това отношение местната традиция повелява да се използват нито много ярки, нито много тъмни багри. Самите пояси са в кафяво-тъмно, бордо, синьо-тъмно, черно, което се развеселява от червени, жълти и зелени вертикални ивици. Краищата се отличават с по-светли и по-многоцветни фигури, като преобладава червеното, бялото, зеленото и това е разбираемо, тъй като те са на показ. Несъмнено това повишава качеството им, като се постига изключителна хармония, специфична балансираност, която не крещи, но все пак откроява в достатъчна степен тази част на женското тяло.

МЕТАЛНИ КОЛАНИ

Използването на кованите колани има много стари традиции в българските земи. Те са част от воинските костюми на българските царе и боляри още от Средновековието.²⁰ В богатата и многобройна колекция на фонда от така наречените "кованци", разнообразието от модели, размери, материали и орнаментални мотиви на отделните плочки не е много голямо. Действително различията между тях са малки и засягат най-вече ширината на колана - от 3 до 6 см, формата на основните плоскости - правоъгълна, рибя кост и заоблена, орнаментиката и плътността на кожения колан, върху който са прикрепени металните плочки. Показаните на снимката образци /инв. № 1733, инв. № 3060 и инв. № 6276/, дават представа за основните налични видове, като всички останали са техни варианти. Отличават се и по процентното съдържание на сребро в тях, защото, както се знае, то е мек метал и винаги е в комбинация с някакъв друг. За разлика от поясите, кованите колани са предимно занаятчийска изработка, като плочките са отливани в специ-